

# АТРЫМАЙ НАРАД НА УРАДЖАЙ ЗЯМЛІ АБНОУЛЕНАЙ

Васковаму комсамольцу ў дапамогу па рэалізацыі сталінскай пудэўкі

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЕВ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ! 10 лістапада 1931 г. № 269 (1529)

## Чырвоная зямля

ОРГАН ЦК І МЕНГАРКОМУ ЛКСМБ

### У бой за ўраджай 1932 году

Наша краіна стала краінай самай буйнай сельскай гаспадаркі ў свеце. Большая пажога будніцка-срадавых гаспадарак стала на шлях калектывнага жыцця і працы. Але трэба пазбегчы памылкі, што ўдзячэннем сялянскіх мас у колгасе не канчаткова сацыялістычна перабудова сельскай гаспадаркі. Мы павінны зараз арганізацыйна замацаваць сацыялістычны гаспадаркі, дабіць аўлада, які перадымае сваю барацьбу супраць колгасаў непасрэдна ў сацыялістычную вытворчасць, зрывае арганізацыйную працу, разлагае дысцыпліну. Мы павінны спецыялізаваць гаспадарку дабіцца высокай таварнасці, заваяваць высокаўстойлівы ўраджай на сацыялістычных палках, аўладаць агротэхнічай і зооветэхнічай. Аднак, гэтыя пытанні не з'яўляюцца ашча суржывымі на ўсёй рабоце комсамольскіх арганізацый многіх саўгасаў і колгасаў.

Каб выканаць дырэктывы партыі аб арганізацыйным умацаванні колгасаў і саўгасаў, комсамольскія ячэйкі павінны:

Узняць увагу ўсёй ячэйкі і кожнага комсамольца паводле ў паланаванні саўгаснай і колгаснай вытворчасці, у складанні вытворчых і рабочых плянаў у колгасах, арганізацыйна-агаспадарчых аддзяленняў у саўгасах, дабіцца правільнай арганізацыі працы расстаноўкі вытворчых сіл, укараніць выдзеленыя, улікі колькасці і якасці працы колгаснікаў, актыўна ўдзельнічаць у размяшчэнні ўраджаю, амацаць са скаскажэннямі дырэктывы партыі і ўраду па гэтых пытаннях, уварта амацаць са спецыялізацыяй гаспадаркі, за ўдзелам сацыялістычнага наапаўнення ў колгасах. Праз арганізацыю брыгад вопытных і рацыяналізатараў вывучаць асяяе галін і культур с-гаспадаркі ва ўмовах колгасаў, саўгасаў з'яўляюцца вядучымі, высока таварнымі, шырока папулярнымі іх сярод колгаснікаў і дабіцца найхутэйшага іх ўкаранення.

Дабіцца каб сацыялістычным і ўдзячэннем былі ахоплены ўсе катэгорыі і рабочыя саўгасаў, амацаць са брыгадную сістэму працы. Актывізаваць увагу камсамольцаў і моладзі ў вытворчых наарадах колгасаў і саўгасаў, а таксама праводзіць вытворчыя нарады в камсамольцамі і моладзю, якія працуюць у наасобных галінах сельскай гаспадаркі (свінары, палавы і г. д.).

Аўладаць агротэхнічай і зооветэхнічай г. зн. аўладаць ватарамі выкажы ўраджайнасці, звышць прадукцыйнасць сацыялістычнай жыццёлага оўлі. Дзеля гэтага трэба вывучыць якасць глебы, ле апрацоўку, звышць і час воаа, вывучыць адуналі насення іх асаблівасці, талі і што пасадзіць ва кожным участку зямлі, вывучыць сродкі лепшай апрацоўкі глебы, структуру глебы, правільны сваварот аднаасна з напрамкам гаспадаркі, вывучыць, якія пароды буйнай рагатай жывёлы і свіней

з'яўляюцца высока прадукцыйнымі іх асаблівасці, правільна харчаванні і догляду. Для гэтага камсамольскія арганізацыі павінны разгарнуць шырокую работу, дамагацца, каб у кожным колгасе і саўгасе былі гурткі агротэхнікі і зооветэхнікі.

Аднаасна з гэтым, трэба разгарнуць пахрытоўку кадраў. Взя добра пахрытаваць кадраў нехта правільна арганізаваць працу на вытворчасці, нехта паспяхова ажыццявіць арганізацыйна-гаспадарчае замацаванне колгасаў, амацаць за высокай таварнасцю. Камсамольскія ячэйкі павінны дапамагчы ўдзячэннем аўладаць агротэхнічай, прасоўваць на шірокую гаспадарчую работу брыгады і амацаць гэтых таварных галін вытворчасці тых таварных, якія спрадзілі сябе на рабоце. Амацаць іх навучаннем праз арганізацыю гуртоў і вачочныя формы навучання, праводзіць з імі нарады і канферэнцыі для абмену вопытам і агротэхнічнай консультацыі. Гурткі па аўладанню агротэхнічай і ахоплены вачочным навучаннем таварных павінны ўстанавіць шчыльную, жытую сувязь з раённай сельска-гаспадарчай станцыяй моладзі і цэнтральнай атамнай ЛКСМБ, каб мець стаўку тэхнічнай консультацыі.

Камсамольскія ячэйкі саўгасаў і колгасаў павінны зараз-жа выступіць у коактэры бой за высокі ўраджай 1932 г.

Што дзеля гэтага трэба зрабіць ў вясенні перыяд? На 100 проц. выпадку заблівае ворыва квіну, які вызначан пад лавы пасоў 1932 г. Заворваць трэба на такую глыбіню, каб увясці ўсё пласты ворнае глебы, а там, дзе пласты тонкі, прараць яго глебапалыгальнікам. Калі ж пласты ворнае зямлі вельмі разнастайны, дык пры ўзвядзе на зямлі трэба паларадна запраціць консультацыю агронама, які хадзіць парадку аб глыбіні ворыва.

Зімовы перыяд камсамольскія ячэйкі павінны выкарыстаць для таго, каб аўладаць тэхнічай с.-гаспадарчых машын, адрамантаваць с.-гаспадарчы інвентар, зброю, падрыхтаваць цагавую сілу і фуражныя фонды.

Пачынаючы з сажніва м-ца трэба па-ўдзячэннем разгарнуць работу па апрабаванню насення, адсортаваць яго, скласці каландарныя і рабочыя пляны вясенняй оўбы, прараціць гужавы транспорт, распрацаваць а агронамам дакладную каландарную праграму калі і на якім участку распачаць апрацоўку зямліва, вывазку гною, якія культуры, у які час і на якім участку сеяць.

К пачатку вясенніх палых работ рабочая цагавая сіла павінна быць дакладна расстаноўлена, уведзена здымшчына, ліквідавана аблізтва, прымацаваны брыгады да наасобных участкаў на ўвесь час саўбы, а да брыгад—пеўнае колькасць машын і цагавы сілы.

Кожны камсамалец і ячэйка павінны пазбегчы памылкі, што толькі аўладаць агротэхнічай і выступіць у вясні ў бой за ўраджай 1932 г. мы забяспечым сапраўды высокі багашавіці ўраджай.

Камсамольскія колгасы "Іскра" выступілі ў паход. Пачынаюць іх амацаць у паход усяго ЛКСМБ.

"Адгэтуль лезунг „Аўладаць тэхнікай“ для работнікаў сацыялістычнага земляробства будзе адзначаць ня толькі лезунг аўладання трактарам і комбайнам, але і лезунг аўладання агронаміяй на аснове ўжывання трактара і комбайна" (Якаўлеў)

У ПАХОД ЗА АГРОМАКСІМУМ ЗА ВЫСОКАЎСТОЙЛІВЫ УРАДЖАЙ!



### Пасьледваць нашаму прыкладу

Да ўсіх комсамольскіх ячэек саўгасаў і колгасаў БССР

Гаспадарча-аганізацыйнае ўмацаванне колгасаў, уздым ураджайнасці, укараненне агротэхнікі—нось цэнтральныя задачы ў сучасны перыяд развіцця колгаснага руху.

Наш колгас "Іскра", які яднае 180 бяднячкі-серадніх гаспадарак, раскінуты на 2 тысячы га, у апошні час і ўздымае такі напрамак.

Вясельная, уборачная, асенняя саўба і зямліва пераводзіць на здымшчыну, наладжаны правільны ўлік прадукцыі, усе гэтыя прыкметы размяркоўвацца выкажы на колькасці і якасці працы. Арганізацыйнае сваваротна-таварнае фарма на 300 сваваротак, фарма ўжо на 75 проц. укомплектавана. Ад ак, ня матчы патрэбнага вопыту і адпаведных кадраў. Догляд за сваваротна-агалеуем у нас вельмі лэжны. Мы яшчэ не аўладаць тэхнічай вытворчасці буйнай гаспадаркі. Гаспадары-жа па старому на новай зямлі і значны ісці наперад Таа. Якаўлеў кажа: "Усё адна з вырашэннем праблемы буйнай дзяржаўнай і калектывнай гаспадаркі трэба на-большавіць у яна за вырашэнне задачы: атрымаць высокі ўраджай на аснове ўжывання ўсх звааў агронамічнай навукай".

Выходзячы з гэтага сучаснага перыяду соцэконоструны сельскай гаспадаркі, мы, камсамольскія колгасы "Іскра", з'яўляем выступам у бой за ўраджай 1932 году, за агротэхніку, за амаксимум.

Абавязваемся ажыццявіць наступныя мерапрыемствы: Перавясці колгасныя палі на правільны сваварот, дзеля чаго зараз-жа сумесна з правільным колгасу і мець вучасткі полі для будучага свавароту.

Прымаючы, што зямліва—снова ўздым ураджайнасці, пакласці ўсе сілы на тое, каб поўнаасна выкажы палі зямліва ворыва на наажную глыбіню, перакінуўшы ўсю цагавую сілу на гэту работу.

Палешчыць 10 га лугоў (асенняя пераворота, баранаваанне, выкажы-валіе. Наалазіўшы масавыя суботнікі выкажываць сіламі камсамольскай ячэйкі 3 гектары хмызняку. Зрабіць адну компостную яму. Каб наваліць колькасць угнаення, нарыхтаваць для пасадкі ў хлявы 100 вазоў галля, лісьця і торфу.

Агледзець сваварот і кароўнікі на зіму (уважліва, асвятляць, пабулаваць кармушкі). Абавязваем камсамольскіх штурмаві 3-х лэзнік пахрытоўкі жывёлы на зіму.

Мэханізацыя кухні сваваротнікаў, праведзены рацыяналізатарскія мерапрыемствы: устаноўку бульбамешалкі, корыткі, запарнікаў. Правесці на марашу і якасны аучот сваварот, распрацаваць пляны злучай кампаніі.

Арганізаваць гурток па аўладанню зоотэхнічай агротэхнічай. Праводзіць 2 разы ў тыдзень зямлі на політучобе і агрозотэхніцы, амацаць усіх камсамольцаў аучобай. Арганізаваць пры ячэйцы бібліотэку па сельскай гаспадарцы, выпісць часопіс "Удзячэнне палёў" і іншыя агронамічна-навуковыя часопісы. Наалажыць сістэматычна галасныя чыткі часопісаў і гавяет па агронамічных пытаннях.

Ажыццявіць работу вытворчай нарады, праводзячы нарады кожны месяц. Стварыць бюро рацыяналізацыі і даручыць яму збор прапааў сярод колгаснікаў.

За зімні перыяд ачысціць і пратруціць насенне, увёўшы селекцыйныя гатункі, сачыць за правільным захаваннем насення і правяршыць усходжасць яго.

Вывесці да зімы гной пад агароды карынаплоды.

Увесці на сваваротніках, кароўніках і зямлівым ворыве прамыяла-прогрэсуючую здымшчыну алату.

Каб паспяхова выканаць гэтыя абавязкі і ўздыць практычны ўдзел у колгаснай вытворчасці, перабудоўваем прыцу ячэйкі, стварыўшы наступныя сектары: жыццёлагадоўчы, політучобы, палыводства, культбытавы і друку.

Агульны сход камсамольскай ячэйкі зваротнае да ўсіх камсамольскіх

ячэек колгасаў і саўгасаў БССР з зямлікам уключэнца ў паход за аўладанне максімумам агротэхнікі за ўдзелам ураджайнасці. Мы прапануем у студзені-лютым правесці ўсебеларускую перадачу вопыту па аўладанню агрозотэхнічай.

Мы звяртаемся да ўсіх спавіластых сельскай гаспадаркі і жыццёлагадоўлі з просьбай дапамагчы камсамолу сваімі ведамі.

Далейне возьмемся за наладжванне вытворчага працэсу ў саўгасах і колгасах, рушым на барацьбу за ўраджай, за аўладанне агротэхнічай з тэй самай раіучасцю, развіццём і энергіяй, з якой партыя вяла барацьбу за стварэнне колгасаў і саўгасаў, за пашырэнне пасевных плошчаў". (Якаўлеў).

Агульна-камсамольскі сход ячэйкі КСМ колгасу "Іскра" Беларускага сельсавету Лагойскага раёну.

Зымітро Віталін.

### Мы змяняем твар зямлі

Аачыненне хачіну стагоддзяў, Зазірніце пад нізкую столь— Там, кітаючыся, праходзяць Прадкі нашыя—цемя і боля...

Гэту вось чорназёмную зямель, Руны жытняе сьвежы шоўк Спавівалі калісьці платамі, Супынялі й душылі мяжой. І сціскалі ся грудзі болем. Грудзі зморганне зямлі.

Аправаці ў наўроду трахполле Размяжовааны палі...

А ў хачіне гарала лучына, І хачіне цені, І яшлі Людзі з стомленымі вачыма Па сузмрочных шляхах зямлі...

Але...

Льсца лёну шыр, У прыбы мора жыта... Хутка прозелень мяжы Будзе ў перажытым. Перад намі—новы шлях (А запал—ня агасне). Па-над намі ўзвыўся сьцяг, Сьцяг зямлі колгаснай. Яшчэ смочуць кроў зямлі, Жостка раніць ногі Бур'яны ды кавалі Ла старой дарогі...

Ды ня вам схіляцца ніц, І на наша сьвята Буйным зернем правесціце Ураджай багаты!

Ільняная льсца шыр, У прыбы мора жыта... Хутка прозелень мяжы Будзе ў перажытым!

... Хутка прозелень мяжы Толькі ў сьве мо'праміжыні, Праміжыні і зямліне, як Даіўнае

І даіўнае...

На полі, дзе дробны колас, Дзе зямлі ня зломан,— Разам з намі— з камсамолам,

Руку, агронамі.

Мы змяняем твар зямлі Упартую будоўляй.

Мы даем апад раллі На ўраджай абноўлены.

Мы бярэм дыбе зямлі, Уздымаем і пясчым,

Мы крычым табе—Зямля, Дай-жа ніку нам густую!

Каб звынеў і звыў ячмесь У далонях поўных жмень!

Каб таемны лёну шум Даў палотны для кашуль!

Каб хілялася пішанца Ад зярні да долу німа!

Каб сьпявалі:

— Добра жыці! Моцна пачне жытам!

Хутка прозелень мяжы Будзе ў перажытым.

1931 г.

### Саксонскія камсамольцы ў Менску

У Менск для ўдзелу ў святкаванні 14-й гадавіны Насхрычкінай рэвалюцыі прыехала дэлегацыя саксонскіх камсамольцаў з 9 асоб. У ліку іх 2 маладыя рабочыя сацыял-дэмакраты.

Дэлегацыя была гарача сустрэнутая менскай камсамоліяй і прымае ўдзел у дэманстрацыі. Разам з прадстаўніцамі ЦК камсамолу, Мэнгаркому і "43" дэлегацыя наведала чырвонаармейскую частку, прыняла ўдзел у святкаванні на заводзе "Комунар", "Большавік" і ВДУ.



# АУЛАДАШЬ ВАГАРАМІ ВЫСОКАЙ ТАВАРНАСЫЦІ

„Ня толькі тэорэтычна даведзена, але і правэрана на вопыце мільёнаў людзей магчымасьць прадукцыі дыктатуры пролетарыяту непасрэднага пераходу ад адсталае, малавытворчае, дробнае і дробнейшае аднаасобнае сялянскае гаспадаркі да буйнае калектыўнае высокавытворчае гаспадаркі“  
(3 паставы XVI зьезду УсеКП(б))

## За „тону-апарос“

Перад саўгасамі і калгасамі таварныя фармы стаць задача—дабіцца „тону апаросу“ у 6-ці месяцы ўзросьце.

Гэта значыць—перанесьці ў бліжэйшы час амерыканскую тэхніку па вырошчваньні „тону-апаросу“ у 6-ці месяцаў у практыку нашых саўгасаў і калгасных таварных фарм. Тут камсамол павінен абвясціць рашучую барацьбу „за аўладаць тэхнічай сыгнагадоўля“, за палепшаньне догляду, кармленьня і ўтрыманьня супаросных матак.

Пакрываньне маткі павінна быць у добрым парку. Уліку іх абавязкова трэба выплываць на сьцежак павятова (на выдзяленьне дрэннага падвор’я і выкіну, зьліш 20° мароза), а ўлетку—на добраўласнае пашу на канюшыне.

У сутачны кармны рацыён супаросных матак уліку павінны уваходзіць збожжавыя кармы 60-70 проц., сакавітыя—кармевыя бу-

матку. Перад падпускам вымя маткі абавязкова ладзіць пэўнае рэжымнае і працаваць і насуха выперці мяккім і чыстым ручніком. На другі дзень парасятам спецыяльнымі ножыцамі абламаваюць зубы.

Першыя два-тры дні тыдні, калі парасят карыстаюцца выключна малаком матак, асноўныя клопаты прыдзецца навіраваць на тое, каб забяспечыць маткам правільнае і добраўласнае харчаваньне. У сутачную дачу падрослым маткам, акрамя кармоў, што даюцца супаросным маткам, асабліва неабходна ўвесці 2-3 літры адмысловага малака.

Падкармліваньне парасят пачынаюць з 2-х тыдняўна ўзросьце паджараным ячмеем і адначасова ладзіць махельныя порцыі, на 200-300 грам на апарос сьвежае, пёлае, падгрэтае да 30-35 градусаў кар’е малака ад заводуна здаровых кароў.

Прав 2-3 дні, калі парасят крыху прывучаюць, піць малака, ім дабаўляюцца прасянае зьмешана і аўсяная мук. На перыяд дадзенай корму ў кожным дэнь павялічваюцца.

У месечным узросьце парасят патрэба прымаць добра пахадзі падкорыку. З гэтага часу іх неабходна перавесці на такую мешанку модных кароў:

1. ячмеевая мук 50 проц.
2. аўсяная 30
3. адчынае мукі—10 проц.
4. махельнае мук 3 проц.
5. рыбнае мукі—5 проц.
6. сьвіжэ дражджы—2 проц.

У яго 100 проц.

Гэтая канцэнтраваная мешанка ў сутачным рацыёне парасят павінна складаць—60 проц., а апошнія 40 проц. кармных рэчываў складаюцца з пельнага сьвежага малака. Пачынаючы з 4-5 дзённага ўзросьце парасят неабходна ставіць мінеральную падкорыку, якая патрэбна ім для разьвіцьця касьцяка. У склад мінеральнай падкоркі парасят уліку павінны ўваходзіць: перагнойнае амаль (всё, хі гэта ішэбы) прыкладна 80 проц., попель з печы—5 проц., мугаль драўляны—5 проц., крэйда—5 проц. і пельна тоўчаная—5 проц. У гэтай мінеральнай падкорцы парасят будуць адшукваць і вядуць патрэбныя ім арганічныя матэрыялы.

Адмысьля парасят ад матак пры вырошчваньні „тону-апаросу“ трэба паступова, на працягу 3-4 сутак, і не раей 70-дзённага ўзросьце. Робіцца гэтае дзеля таго, каб не павялічыць добра малочных матак, а таксама і таку, што парасят, будучы пад маткай 70 дзён, даюць найбольшы прырост.

Для атрымання „тону-апаросу“



ракі і морква 20-25 проц. і грубыя—сена канюшынае 5-10 проц. У кармных адлішка збожжавыя кармы ў сваю чаргу павінны складацца на менш як з 3-4 відаў. На прыклад:

ячмеевае мукі—20 проц. аўсянае—40 проц. высевае (рожных) 20 проц. аўсянае мукі—15 проц. рыбнае ці мяс-касьцянае мукі 5 проц. Усяго 100 проц.

Акрамя таго ў кармовую дачу супаросным маткам павінны ўваходзіць мінеральныя матэрыялы: брэйдзі 1 проц. і паваранай солі 0,25 проц. ад колькасці канцэнтраваных кармоў у сутачнай дачы.

Супаросныя маткі павінны ўтрымлівацца ў вельмі чыстым, на 15-20 разоў у групе, у залежнасьці ад умоў утрыманьня. За 10-12 дзён да апаросу маткі пераводзяцца ў падальныя сыгнарыя. У гэтых памяшканьнях павінна быць сьветла (адваротны пласці акон да плошчы сьвятравіка 1:10), суха, пёла (тэмпература 8-10° пельна і добра вентыляцыя сыстэмы Кавга).

У час апаросу за маткай патрэбна спецыяльны дагляд дзяжурнага для прыёму парасят. Кожнае народжаннае парася належыць старанна выкінуць ад сьлізі чыстае, сухое і мяккае адлучыць і пакласці

выбіраюцца лепшыя на малочнасьці і скораспеласьці маткі, з добра разьвітымі, здаровымі парасяткамі, ня менш 10 штук у апаросе. Пры ўмове правільна пастаўленага харчаваньня, догляду і ўтрыманьня, парасят павінны гарантаваць наступны прырост жывое вагі: да 2-х месячнага ўзросьце 300-400 грам кожны у суткі, з 2-х на 4 месяцаў 450-650 і з 4 да 6 месяцаў 900-1100 грам у суткі. Бутковіч



У загарах пахрытавану сьвінцу і малака. Сухую падсцілаюць зьверху скрынку прыкрываюцца матам. Звычайна апарос працягваецца 2-4 гадзіны. Неабходна ад таго скончыць апарос ці не, прав 2-4 гадзіны ад пачатку парасят трэба пакінуць для харчаваньня пад

**Чырвоная 2 ЗМЕСНА**  
№ 160  
(1929)

## Тры задачы комсамолу

Карова з усіх с-гаспадарчых жывёл зьяўляецца найбольш выгоднай машынай для перапрацоўкі і рэалізацыі прадуктаў у прадукты спажываньня—малака. Каб поўнасьцю выкарыстаць гэту выгадную асаблівасьць парова, неабходна палепшыць яе спадчыныя асаблівасьці і правільна арганізаваць кармленьне.

У колькасных адносінах буйная рагатая жывёлагадоўля БССР

1928 г. у саўгасах—	14,7 проц. малака, у калгасах—	11,9 проц.
1929 г. „	16,9 „	12,8 „
1930 г. „	20 „	14,3 „

Усё ж, з гэтых лічбаў можна даведацца, што прадукцыйнасьць кароў, хоць паступова і павялічваецца, але абсалютнае адрозьненне пельна пельнае, асабліва калі параўнаць яго з прадукцыйнасьцю заходня-эўрапей-



скіх культурных парод. З-за нізкай прадукцыйнасьці кароў мы маем нізкую таварнасьць жывёлагадоўлі.

Асноўная задача супраакоўніцтва жывёлагадоўлі—гэта уздым прадукцыйнасьці. Гэта работа ў БССР распачата. Праводзіцца рад мерапрыемстваў, каб узмацніць кармовую базу, палепшыць заводзкі склад жывёл праз мэтысавы мясцовыя жывёлы з жывёлай культурных заходня-эўрапейскіх парод. Важнейшая умова для мэтысаві—гэта пельнасьць. Першы крок для пельнасьці мэтысаві мясцовай жывёлы—гэта раёнаваньне жывёлагадоўлі БССР (устанавіць у якіх раёнах якія культурныя пароды зьяўляюцца найбольш прадукцыйнымі і прыдатнымі для пельнасьці. Часткова гэтая работа ўжо прапрабана. Для раёнаў (былых акруг) Вецькай, Паліскай, Аршанскай, Магілёўскай і частка Менскай) за паліпашаючай пароды прынята шэйкава, а для буйных акруг (частка Магнэрскай, Гомельскай, Бабруйскай і другой частка Менскай) у якасьці паліпашаючай прынята чырвоная нізкая парода чырвоная-каляніска, ангельская дайка і чырвоная-беларуская, грыван чырвоная-беларуская парода зьяўляюцца вядучай, а ў цягам часу ўдзельная вага яе будзе павялічвацца за лік зьмяняючых гэтай пароды ў асноўнай частцы БССР. У частцы 6. Магнэрскай акругі ў паўднёва-заходняй частцы Гомельскай (на Дняпры) паліпашаючай пароды зьяўляюцца нямецкая беларуская жывёла.

Перадчаныя пароды і павінны за раз-жа зьмяняцца сабою калейдаскай даволі рознастайных парод. (У адным раёне 6. Гомельскай губ. проф

расьце даволі лутка. Так, колькасьць кароў у сялянскіх гаспадарках на тэрыторыі БССР была: У 1916 годзе 770:51 адна галава, а 1926 годзе—1126:27 і галавы. Таксама паліпашаючая і якасьць жывёл, г. зн. расьце прадукцыйнасьць кароў. З лічбаў, якія т. Галазев прыводзіць у дакладзе на 10 Усебеларускім зьездзе Саветаў, мы бачым, што прадукцыйнасьць кароў у

у мэтыс-шыцаў ад	2250 да 4420 літр.
мэтыс-ангельскі	2280 „ 3940 „
мэтыс-нямецкі	2236 „ 3311 „
мэтыс-дайка	5017 „

Калі клясы гэтых лічбаў з лічбамі сярэдняй прадукцыйнасьці беларускіх кароў, паданых у дакладзе т. Галазев, дык выйдзе мэтысавы беларускі жывёлы стане вядомай. Аднак, прылічваньне крывы культурных парод толькі тады дасць належны вынік, калі над пародай, якая паліпашаюцца, будзе весіцца інтэнсыўная племенная работа, інакш кажучы—стала адбор лепшай жывёлы для заводзчай службы. У саўгасах і калгасах павялічыць гэты адбор лёгка.

Комсамольскія ячэйкі могуць аказаць вялікую дапамогу. Дапамога гэта павінна выразіцца ў наладжаньні запісу прадукцыйнасьці і кармленьня жывёл, у правільным язьмэнні злучных журналяў, у кантролі за выхаваньнем маладняка і г. д. Без дакладных запісаў нельга ўстанавіць вельмі прадукцыйнасьці, кармленьня, заводзчай каштоўнасьці і адбору.

Кіме мольцы могуць значна дапамагчы мясцовым зоотэхнікам у выяўленьні гэкродысткі (г. зн. кароў, якія даюць найвышэйшы ўзрост на вельміні і па працэнту тлушчават малака, узвышанай прадукцыйнасьці якіх тлумачыцца асабліва пельнасьцю злучных спадчыных задаткаў. Аднак, толькі вельмі нямногія з кароў—гэкродысткі ўдзяюць здольнасьцю спад-

чынай перадачы свайго высокай прадукцыйнасьці, таму і значнае іх палепшаньне парод і асабліва значнае іх сыноў, якія маюць тую самую здольнасьць, лёгка перадаюцца (як мы вядзем, калі за быкоў-паліпашаючых у Амерыцы плацілі да 200 тысяч руб. на нашых грошы).

Каб выявіць такіх паліпашаючых трэба спрабаваць іх спадчынную сілу. Дзеля гэтага трэба разабрацца ў: паходжаньні нашага бычачага складу. Вось тут якраз асабліва важна ўстанавіць пельнасьць кароў-гэкродысткі і іх сыноў, але арабіць гэта сьцяро-бам чым мільёнага складу жывёлы БССР вельмі ладка, і без дапамогі мясцовых работнікаў немагчыма. Асноўнае вядомае ў чым могуць і павінны комсамольскія аказваць дапамогу зоотэхнікам. Трэба выявіць кароў-гэкродыстак хіць-б часткова выявіць якасьць іх патомства, перавесці гэтых кароў гурт пельнагадара, каб дакладна выявіць іх спадчынную сілу.

Ня менш сур’ёзная задача—сачыць за выхаваньнем збо і вельмім, рэалізаваць якасьць яго, аўладаць ім, дапамагчы зоотэхнікам у іх зьвязь профіляктычнай работе і г. д. Комсамольскія ячэйкі ў сваёй работе павінны пельна зьвязвацца з мясцовымі зоотэхнікам і гарадзко-зоньна-станцыйна малочнай гаспадаркі, якія атэсды адказа на незразумелыя пытаньні і дасць парад у практычнай работе комсамольскіх ячэек.

Заг. сектарам генэтыкі і разьвядзеньня зоньна-станцый Н. Пелэху.



Бугай чырвоная-каляніскага заводу

## Вучэцца змагацца і перамагаць у „комінтэрнаўцаў“

КРУПКІ. Колгас „Комінтэрна“ па ўдарнаму змагацца за рэалізацыю адоўжых парных аб разьвіцьці сьв-сыгнагадоўлі. Колгас даў сьвіно пагатоў да 100 штук.

Работы на сьв-сыгнарыях пераведзены на праміяльна-прогрэсывую выдзелішчыну, шырока разгорнута соцэпаборніцтва і ўдарніцтва сярод сьв-сынароў, а-за чаго палепшыўся

догляд сьв-сыней і павялічыліся форм выпрацоўкі. Калі раней 1 сьв-нар дагалаў 15 сьв-ней, дык зараз пры выдзелна-праміяльнай атэа-снаборніцтве і ўдарніцтве дагалаў 20.

Комсамольская ячэйка правяла вялікую работу па сьв-сыгнагадоўлі. А. Я.

## Узьяняць ураджай і якасьць тэхнічных культур

1932 год павінен быць годам рашучае барацьбы за павышэньне ўраджайнасьці тэхнічных культур і якасьці прадукцыі. А трэба сказаць што да гэтага часу мы ўсім малую ўвагу ўдзялялі гэтаму пытаньню. Агрономічныя мерапрыемствы для павышэньня ўраджайнасьці ўжываліся выпадкова, беспладна. Ёручыя арганізацыі (Наркомзем, Белкогаспентр) толькі на некаторых з гэтых мерапрыемстваў давалі пэўныя плянавыя заданьні, а рэшту раэкамэндавалі „наогул“.

Асноўны ўпор рабіўся на „колькаснасьць па ачыткі, на колькаснае пашырэньне плошчы пад тэхнічнымі культу-ры. На гэтым фронце мы маем за апошнія гады вялікія дасягненьні.

Насеўная плошча лёну і канопель на БССР (у гектарах).

	Лён	Канопель
1916 г.	94500	15400
1925 г.	122900	21900
1927 г.	136200	28100
1929 г.	152300	30100
1931 г.	242000	34200

Аднак, на дадзеным этапе адны колькасныя дасягненьні ў разьвіцьці тэхнічных культур нас задавальняць ужо ня могуць. Зараз перад намі на ўвесь аст паўстала пельна-адакладная і баяная задача—гэта барацьба за якасьць, барацьба за павышэньне ўраджайнасьці, а зьяжэньне страт ураджая і за павышэньне якасьці прадукцыі сыравіны тэхнічных культур.

Пачынаючы з 1932 г. асноўны ўпор робіцца на якасьць. Каб дасягнуць перамогі на гэтым фронце, байцы-комсамольцы павінны быць узброены агротэхнічнымі ведамі. Комсамольскія арганізацыі ільняводных і канопляводных раёнаў павінны поўнасьцю аўладаць тэхнічай ільняводна-каноп-

дства ў чым ім абавязаны дапамагчы навукова-дасьледчыя ўстановы, у першую чаргу Горацкая зоньна-станцыйна лёну і канопель. Конкрэтныя задачы комсамолу ільняводных і канопляводных раёнаў на бліжэйшы адлічак час зьяўляюцца:

1. 100 проц. вынаваньне пельна-вядлівага ворыва і асьв-нага пельна-пашыны пад лён і каноплі.
2. Асьв-нае заворваньне гною пад каноплі.
3. Ачыстка пасевнага насення лёну і канопель.
4. Захэ вынае пасевнага насення.
5. Падкормваньне сабе тэорэтычна і на іных агротэхнічных мерапрыемствах, як пратручваньне пасевна і яго ачытка, умяшэньне глыбы пад тэхнічныя культуры, вываз апрацоўка глыбы, тэрміны і спосабы пасеву і г. д.

Адначасова з разгортваньнем барацьбы за высока ўраджай тэхнічных культур 1932 году комсамольскія ячэйкі ільняводных і канопляводных раёнаў абавязаны зарав-жа пачаць канкрэтны бой за пельна-павышэньне ўраджая ільнясыравіны ў калгасах, за адкую дзяржава ільняводна-высокае якасьць

М. Гуэр



# КОМБІКОРМ — НА СЛУЖБУ СОЦЖИВЕЛАГАДОУЛІ

32 год — год ударнага развіцця комбікармовай прамысловасці ў саўгасах і колгасах БССР

Узяць пад комсамольскі кантроль выкананне дырэктыў ураду аб комбікармавай прамысловасці

но з гадоўнейшых, мучаючых пытаньняў пры вырашэнні праблем развіцця сацыялістычнай жывёлагадоўлі — гэта кармавае пытанне. Жывёлагадоўля ў БССР займала будзе займаць у новым п'ятым народна-гаспадарчым пляне ўважлівае галін сельскай гаспадаркі рэспублікі. Аднак кармавое пытанне БССР мае дэфіцыт, асабліва на моцных кармох, які тлумачыцца шырокім ростам пашыранай жывёлагадоўлі з аднаго боку і, з другога, — шпаркім росце пасеўных плошчаў пад тэхнічнай і культурнай і тэрасаванай бульба, лён, канопі і г. д.).

Важнае дэфіцытнасць кармавага балансу вызначана з вырашэння наступных пытанняў: павялічэнне засеву бабовых траў на лугах, павялічэнне сілкавання пасеўных плошчаў пад кармавымі кормамі, агра-апрацоўка пашыраных лугоў і выкарыстанне ў кармавы баланс выданага сыравіны алейдаў харчовай, боенскай, маслабойнай і інш. расліннасці, (жывёлапан, міна-ава, сыравіна і г. д.) Усё гэта ўп'ягнуць у корм правы вытворчасці комбікармаў, чым зменшыцца дэфіцытнасць кармавага балансу на моцных кармох.

Дзякуючы вызначэнню камбікармаў, камбікарм узяў сацыялістычна-механічную кармавую машыну, а машыну, складовую частку рэспітату, на пада-тае сумы ведаў жывёлагадоўлі і асабліва камбікармаў, коны ўладам і складзеным таварам, што жывёла зможа з гэтымі машынамі сварыцца максімальна шпарна і шпарна машына.

кармавай вартасці на ўступіў моцным кармом. Нямецкая ў час імперыялістычнай вайны праз камбікарм ставіла вырашыла дэфіцытнасць свайго кармавага балансу на моцных кармох. У сучасны момант за межамі камбікарму ўдзяліцца таксама шмат увагі.

Вошты з камбікармамі вучоных СССР павялічваюць высокую каштоўнасць і выдаткі эканомічны эффект камбікармаў.

Проф. Дзякаў з воштымі на каровах у Дзяцым Сіле атрымаў наступны эканомічны і тэхнічны эффект (за 3 гады).

Пры кармленні кароў машынай (камбікармамі), якія складаліся з садовай збожжавых і іншых, атрымана 5 проц. павялічэння ўдоя малака, 5 проц. тлушчы ў малаку. Кошт корму для атрымання адзінкі малака выражыўся ў 8,2 капеек. Пры адваротнай замене (кармленне мяшанкай) удой зменшыўся на 5 проц. зменшылася і тлушча ў малаку на 6 проц., а кошт корму на адзінку прадукцыі выражыўся ў 9,5 кап. Капі дадзена проф. Дзякава распаўсюдзіць на гаспадарку, якая мае 3000 гадоў дойнай кароў, то атрымаем дадаткова 375 тон малака, альбо 35,1 тону тлушча, альбо ў перахладзе на грошы 37500 руб. (лічачы адзін літр малака 10 кап.).

Гэтыя даныя яскрава і становіцца характарызуе камбікарм, яго ролю на Захадзе, а таксама вялікую гаспадарчую неабходнасць шырока ўжываць камбікарм ў СССР наогул і ў прыватнасці ў БССР на ўмовах сацыялістычна-рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. У СССР ужо пабудаваны цэлы рад буйных камбікармавых заводаў. У 1932 годзе намечана вялікая праграма будаўніцтва новых

заводаў. Беларускі ўрад саўжам надаваў і надае вялікае значэнне вытворчасці камбікармаў.

Эконом-савет БССР (ад 28-У-1930 г.) вынес пастанову аб пабудове камбікармавых заводаў у БССР але п'ягодзілі — буржуазныя «спецыялісты», якія ў той час праводзілі ў органах Дзяржплана і НКЗ БССР (Каплан, Тамачоў, Сьвірчэўскі), тармазілі правядзенне гэтага важнага пытання ў жыццё, займаючыся непатрэбнай перапіскай.

23 ліпеня 1931 году Эконом-савет БССР вынес новую пастанову, якую даручыў Наркомзему БССР пабудаванне ў 1932 г. заводу мас-цовага значэння саўгаса-колгаса-нага тыпу ў буйных саўгасах і колгасах. Наркомзему даручана распрацаваць эканомічнае абгрунтаванне для пабудовы ў БССР буйнага заводу прамысловага тыпу. Навукова даследчы інстытутам даручана вырадаваць рэспітату для камбікармаў і правесці вошты з камбікармамі з мэтай іх вывучэння. Пастава Эконом-савету БССР на п'якасцю выконваецца. Наркомзему БССР з яго аб'яўленнем Белгаспрадма «Саюзпракам» да гэтага часу не напісаў эканомічнага абгрунтавання для пабудовы заводу, чым ставіць будаўніцтва пад пагрозу зрыну. Ні Інстытут сельскагадоўлі, ні Горацкая малочная зональная станцыя не выдць патрэбных воштаў з камбікармамі і ня могуць даць для БССР рэспітату камбікармаў, праваравай на жывёла.

Інстытут Сацыялістычнай Рэканструкцыі Сельскай Гаспадаркі ім. Леніна распрацаваў тып заводу саўгаса-колгасага значэння з гадовай вытворчасцю ў 3000 тон камбікармаў. Гэты завод будзе абслугоўваць адзін буйны саўгас ці кол-

гас (альбо групу меншых). Універсальная машына тыпу «Білард» будзе малой маху, аэа, якая сена і лугаў пераапрацоўвае ўсю патрэбную сыравіну для вытворчасці камбікармаў. У 1932 годзе падобныя машыны вырабляцца выпрацаваць на гомельскім «Сельмашы» 4000 штук і на заводзе Украіны 4000 штук для патрэб усяго СССР. Гэту машыну абслужыць трактар «Інтэрнацыянал» у 30 конскіх сіл.

Запатрабаваныя нашых буйных сацыялістычных гаспадарак жывёлагадоўчага на трамкі ў моцных кармох не перавышаюць 3000 тон. Так напрыклад малочна-жывёлагадоўчая гаспадарка агульнай плошчай каля 5000 га і п'якаў «Білард» буйнай рагатай жывёлы 3000 гадоў, сьвіней 200, коней — 250, патрабуе 2625 тон моцных кармоў (на кармах НКЗБ). 2625 тон моцных кармоў умоўна прыраўноўваюцца па сярэдняй вартасці да аўса.

Абслугоўваць завод будзе машына «Білард», Кошт машыны тыпу «Білард» прыблізна 1000 руб.

Інстытутам Соц. Рэа. Сельскай Гаспадаркі ім. Леніна падлічана, што сыравіна бава для вытворчасці камбікармаў да поўную маху маху развіцця камбікармавай прамысловасці ў БССР.

Наб лічываваць усе адначасна прыняты ў вырашэнні пастановы Эконом-савету БССР (ад 23 ліпеня г. г.), каб шпарка вырашыць камбікармавую праблему ў БССР і правесці ў жыццё пастановы ЦК УсеБД(б) і СНЕ СССР «аб развіцці сацыялістычнай жывёлагадоўлі», умяшчваючы гэтым кармавы баланс рэспублікі, як асновы вырашэння жывёлагадоўчай праблемы — патрэбу ўсёй савецкай грамадзянскай прыняць адпаведныя меры да зрыну і п'якасцю працы на камбікармамі і паставіць яе на малую вышчыню.

Пацёно і Сарока.

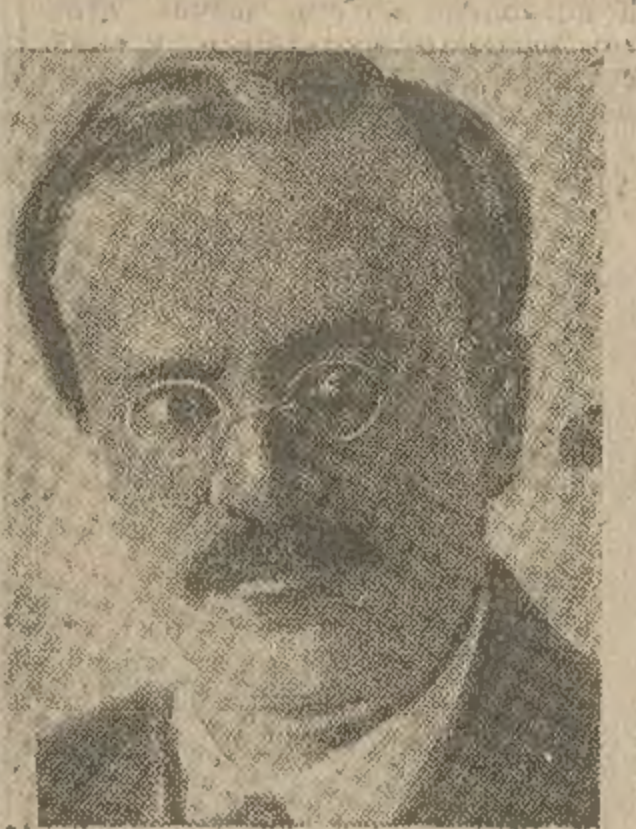


Т. т. Нізко і Сарока — навуковыя супрацоўнікі НДІ, якія распрацоўваюць пытанне развіцця камбікармавай прамысловасці ў БССР.

## УЦЯГНУЦЬ МІЛЬЕННЫЯ МАСЫ

У барацьбу з сухмянём, у барацьбу за ўраджай

(З прамовы т. Молатава на ўсесаюзнай канферэнцыі па барацьбе з сухмянём)



Час ужо ўспіла за барацьбу з сухмянём. Вялікай пастава гэтага пытання ў нашай краіне я можа не прымаць да сабе ўвагі шырокіх мас рабочай клас і колгаснікаў.

Калі мы гаворым аб барацьбе з засухай у СССР, — мы гаворым аб вялізарнай тэрыторыі ў якасці дзесяткаў мільянаў гектараў на паўднёвым усходзе РСФСР і на поўдні Украіны. Гэтыя раёны пры сярэднім ураджай даюць нам не адзін мільярд пудоў хлеба. Пры добрым ураджай гэтых раёнах мы атрымаем дадаткова некалькі соцень мільянаў пудоў хлеба. За тры гады, у гады засухі, краіна п'якаецца таксама некалькіх соцень мільянаў пудоў хлеба.

Для нас, большавікоў, гэта справа ня зводзіцца толькі да абароны мерапрыемстваў супраць сухмяня. Вялікай барацьба з сухмянём п'яка з'яўляецца ўсёй барацьбаю за ўдзельны вытворчасці працы ў сельскай гаспадарцы. Для большавікоў барацьба з сухмянём — гэта арганізаваная на-савецкую барацьба за ўдзельны ураджай.

Факт склікання канферэнцыі па барацьбе з сухмянём напярэй з'яўляецца таксама, што заўваж у сельскай гаспадарцы мы робім напярэй стовжкі на колькасці, бо мы на-

якасці валалілі. Нап'яка і с'яка і ў наступныя гады мы будзем дамагацца дзейнага павялічэння пасеўных плошчаў пад хлебам і іншымі культурамі. Але не ў паголі за павялічэннем процанту росту пасеўных плошчаў наша в'яка. З гэтага а вынікае, што ў цэнтры нашай увагі павінны стаць такія задачы, як барацьба за ўдзельны ураджай, а разам з тым і барацьба з сухмянём і, значыцца, барацьба за ўсёмерны ўдзельны вытворчасці працы ў сельскай гаспадарцы.

У пытанні вывучэння ўмоў, пры якіх дзяржаўца сухмяні ў нашай краіне важна тое, што зможа дапамагчы больш шырокаму і разам з тым больш практычнаму падыходу к мерам барацьбы з засухай. У даных абставінах пры важнасці вывучэння навукова-фізічнага боку пытання ў цэлым асабліва цікавіць тое, што адносіцца да прычынам і ўмоваў, у якіх адбываліся сухмяні ў нашай краіне, скажам з пачатку 90-х гадоў мінулага веку. Неабходна пільная увага да такіх пытанняў. Як географічныя, пераходныя і канкрэтныя асаблівасці іх у п'яасобных раёнах і т. п. Дзеля гэтага было-б зусім да-рэчы бачыць на канферэнцыі па барацьбе з засухай адпаведныя карты з указаннем раёнаў і географічнымі зменамі сухмянню за апошнія дзесяцігодзі, дыяграмы аб уліку засухі на п'яасобных раёнах і га іх сельскай гаспадаркі і т. п. Але гэтага на жаль, тут няма. Нельга не адзначыць гэтага хадзі-б, калі хочаце, у парадку самакрытыкі.

Нам неабходна ўсёабшчэе вывучэнне пытанняў засухі і сур'ёзнае апамятаванне са ўсімі навука-нымі даследамі ў гэтай галіне на-голі ў СССР, але ў Амерыцы і

Эўропе. Асабліва неабходна нам вывучэнне тых канкрэтных пытанняў, якія адносяцца да барацьбы з сухмянём, каб можна было практычна дэмаганты гэтай барацьбе і ў бліжэйшыя гады.

Большавікоў не выкахоўвае гранічнасцю прамітат, калі гэтыя прамітаты навукова абгрунтаваны і практычна жыццёвыя. Ды ці треба гэта даваць? На працягу ўсёй сусветнай гісторыі ніхто яшчэ ня браўся за ажыццяўленне такой гранічнай задачы, як кіраванне капіталізму і пабудова сацыялістычнага грамадства, а большавікі за гэта ўзяліся і апыццяў лягоць сваю справу не баюцца посьпеху.

Два словы аб рабоце нашых агрономаў. На гэту работу за апошні час зварталася мала увагі. Наркомзем Саюзу правільна зрабіў што ўзяўся за адважнае з'яўшчэнне не гэтага неахоту, за адважны паварот сельска-гаспадарчай работы да агротэхнікі.

Але з павінна асаблівая ўвага да партыйных, так і да беспартыйных агрономаў, а не в'яц у асаблівасці за беспартыйных, якія ў большай колькасці.

Траба лічыцца, таварышы агрономы з тым, што абставіны вынай работы на вецы ў корні змяніліся. Вам прыходзіцца цяпер мець справу не з распыленымі малымі гаспадаркамі, а з адначасна арганізаванай сацыялістычнай гаспадаркай. Гэта патрабуе ад нас усе больш актыўнага ўдзелу ў гаспадарчым кіраванні саўгасаў, колгасаў і нашых трактарных станцыяў. Вы ўжо ня можаце заставацца толькі пропагандыстамі тых ці іншых на-лепшанняў у сельскай гаспадарцы. Вы павінны стаць у большай ці ў меншай меры гаспадарнікамі. На практыцы гэта ўжо шмат дзе ро-

біцца, але недастаткова. Гэты процес павінен адбывацца арганізавана і а патрабаванні с'явядомасці, каб з'яўшчэнне тэмпы ў перабудове работы асноўнай масы агронамаў. З прамітат прапандыстскіх сельска-гаспадарчых культур агронамы ў рашаючай сваёй частцы павінны стаць актыўнымі ўдзельніцамі самай арганізацыі саўгасаў і колгасаў будаўніцтва, в'ячэння на тэрыторыі, як лепш узраўнаць п'яасобныя культурныя, с-г. мерапрыемствы, але і таму, якімі шляхамі лепш падняць сацыялістычныя элементы ў сельскай гаспадарцы. Дзеля гэтага мы павінны перадаць усім навушчы лічыцца. Нельга хабіцца арганізацыі на-гаспадарчата ўмалавання колгасаў, не навушчы на-савецкую на-ліччы працадні і г. д. Нельга павешчыць справу ў саўгасах, не навушчы лічыцца рублі і капейкі.

Задачы работнікаў навукі і практыка-будаўнікоў буднай сацыялістычнай сельска-гаспадарчай вытворчасці і ў прыватнасці тых, якія аб'яўлены канферэнцыяй па барацьбе з сухмянём — с'ямалей пракладаць шлях уперад да ўдзельна вытворчых сіл сельскай гаспадаркі, с'ямалей змагацца з сухмянём.

Задачы аргану саўскай улады ў гэтай справе — арганізаваць на-савецкую с'явяснікі масы і, перадаць усім, колгаснікам і працаўнікоў саўгасаў на барацьбу за ўдзельны вытворчасці працы ў сельскай гаспадарцы на барацьбу за ўраджай, за перасіленне засухі.



